

اورنبورغ
و باشقہ شہرلرگہ
بلا تفریق
سنه لك بهاسی ۴ صوم تین
یارم سنه لگی ۲
وچ آیلغی ۱ ۲۰
پر آیلغی ۵۰
چیت مملکتلرگہ
سنه لك بهاسی ۶ صوم
یارم سنه لگی ۳
اورنبورغ ژورنال
« دین و معیشت »
تیلیفون نومر ۲۸۶
برہملا ب ۱۲ تین

ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض لهدمت صوامع
وبيع وصلوات ومساجد يذكر فيها اسم الله
كثيرا ولينصرون الله من ينصره ان الله لقوى عزيز

دین و معیشت

زمان تاعسیسی ۳۱ دیکابر ۱۹۰۶ سنه سنده

دوامی ۶ نچی سنه

هفته ده بر دفعه یلغه ایلی نسخه نشر اولنور، دینی
علمی و سیاسی ژورنال در.

یبارلگان یازولرئی
اوزگارتورگه اداره
اختیارلیدر، باصلغان
یازولر کیر و قایتارلماز
مارقه سز خطلر قبول
ایدلماز آدرس آلماشتروغه
۲۱ تین آلنور
آدریسنی آچق
یازولری اوتنله
آدرس سز مقاله لر
درچ ایدلماز
برہملا ب ۱۲ تین

اورنبورغ و باشقہ یرده اولان شا کردلرگہ بلا تفریق یلغه ۳ صوم یارطی یلغه ۱ صوم ۵۰ تین .

فہرست

صحیفہ
الترجمین

t.me/sehifeleribiz
u.u8686@gmail.com

فلسفہ عبادتکہ ردیہ

بو اثر محترم محمد صادق حضرت عثمانی ننگ صوگ
وقت لردہ غنہ یازغان اثری اولہرق غایت حکمی
و علمی نادرۃ المثل بر رسالہ در
ر مانمزدہ فلسفہ بیاعلمی و حکمت بقال لری چوق
اولدقندن شونلرہ قارشو تور مق ایچون هر بر اهل
دیانت کہ بو کتابک بر نسخه سنی بولندرمق ضرور در
رسالہ دین و معیشت ادارہ سنده ۱۵ تیندن پوچتہ
ابلان ۱۷ تیندن صاتلہ در پوچتہ مارقه سی ہم مقبولدر

مسئلہ
فایض حقندہ
ختم ہم تراویح
اصول جدیدہ و دارالمعلمین
مناظرہ حقندہ
تنقید
خواجہ
تورلی خبرلر
خارجی خبرلر
اورنبورغ خبرلری

یتسکروب آلاسی کیله . شوشی روشچه دعوی قیلب
 آلورغه شرعا یول ور وایت بارمودیه فتوی صوری در .
 یا که فائدهسی برله آلونی شوشی روشچه ده تصویر
 قیله : مذکور رأس مالنی یدی ییلق پروسینتی برله
 صورامق بوله . بونگا روایة بارمودیه صوری .
 ایمدی بزم قولمزده ضرور اقی فتوی کتاب اری
 اولمادقندن بو استفتائی حرمتلو دین و معیشت اداره
 سنه یازامز هم جنابنگزدن اوتنه مز بو خصوصده کتاب
 قاراب روایتی برله جواب یازماقنکزی .
 یا که بو استفتائی دین و معیشت مجله سنه درج
 ایتهرهک قارئین کرامه عرض ایدب آلاردن جواب
 تلقی ایدب صونگره جواب یازماقنکزی .

اداره - بو مسئله ده کتب فقهیه دن قاراب آکلادیغمزغه
 کوره آتانک اوغلندن هیچ نرسه طلب ایتار که حقی
 یوقدر . زیرا اوغل مودع علیه دن آتاسینک و دیعت
 قویغان نرسه سنی صوراب آغان . مودع علیه واجب
 الحفظ بواغان و دیعتنی استهلاک قیلغان . شونک ایچون
 بو مسئله ده مالنی شرعا ضامن بوله تورغان کشی
 مودع علیه در . آتانک اوزی بیرگان و دیعت نرسه نک
 مثل یا قیمتنی مودع علیه دن توله تور که تیوشلیدر .
 لکن یدی ییلق فایدهسی یاخود پراسنتی ایله توله تور که
 بزناک بیلومزده هیچ بر وجه شرعی یوقدر .
 مونه بزناک بو مسئله ده بلسگانهز شوشیدر . باشقه
 علماء کرامنک ایته چک سوزاری بولسه مجله صحیفه
 لری مع المهنونیت آچقدر .

II

محمد معروف محمد شریف اوغلی طرفندن سؤال

I

بوغروصلان اویازندن بر امام طرفندن سؤال .
 احبابمزدن بره و استفتاء قیلدر بیله : مذکور بره و
 ننگ اویلاندرگان یالغز اوغلی اوله رق اوزی ایوده
 یوق وقتده مذکور اوغلی زوجهسی ایله برلکنده
 آنادن باشقه اوله رق ترکلوک ایتوقصدی ایله رخصتسز
 اوله رق آتاسی بورطندن چغب کیتهلر . صونگره
 قول کوچی ایله کسب لنوب تاماق طویدرونی قیون
 کوره صناعة ایله کسب لنور که صناعة بلمی سودا ایله
 کسب لنور که قولده رأس مال یوق .

نهایت آتاسی ننگ بره و که امانت قویلمش مالنی
 مودع علیه دن صوراب آله رق صاطاده رأس مال یاصی .
 شول رأس مال ایله سوداغه توتونا . سودا ایته ایته
 یدی سکز ییل اوته . شول مدتده دورة بش مک مال
 حاصل ایته . مذکور اوغل آتاسنه التفات ایتمگان لک
 و آتاسن تربیه ایتمگان لک سبیلی آتا مذکور اوغلندن
 شول رأس مالنی فائدهسی برله صورامق بوله سود
 برله لکن شونک شرعا جوازینه فتوی و روایة
 صوری در .

فائدهسی برله صورای شوشی روشچه : امانتنی
 صاطب یاصالغان رأس مال ۱۸ تنکه مبلغ ایکان شوننک
 برله اقل هر یلنی یارطی دیساتینه بودای ساچب
 کسب لنور ایدمدی . یدی یلنک امتدادنده اوچ
 دیساتینه یارم بوله . شول ییل لرده غی ایگون اوسو
 روشنه بنا اورطه حساب ایله هر دیساتینه دن ۱۴۰
 پوط بودای حساب قیلهرق اوچ دیسه تینه یارم غه
 مجموع ۴۹۰ پوط بودای بولونی حساب لی مذکور
 رأس مالنی الحال شول ۴۹۰ پوط بودای قیمتنه

آكلاشاميدر. الله تعالى نك آدم عليه السلام او جماخده وقتده (لاتقربا) ديب نهى فيلوى اول وقتده آنك نبى بولويى مستلزم توگلدرد.

۳نچى سؤالنك جوابى: ملائكه نك انوثة ايله متصى بولماقلقارينه الله تعالى نك مشركلرگه تهكم مقامنده كينترگان (وجعلوا الملائكة الذين هم عباد الرحمن اناثا اشهدوا خلقهم) آية كريمهسى دليل اوله بيلورد. فقط ذكر تله عدم اتصافارينه دليل نقلى خاطره كمدى. بو حقه بازوچيلر بولسه مع المهنونية مجلهيه درج ايديلورد.

۴نچى سؤالنك جوابى: قضائك لزوم وعدم لزومى رمضانغه كروگه قارابدرد. اگر رمضان آينى كورماينچه شعبان آينى كوروب شعباننى اوتوزغه توتوروب رمضانغه كرلگان بولسه ده ۲۹ كون روزه توتقاج شوال آينى كورلگان بولسه بو تقديرده قضا لازم توگلدرد. اگر شعبان آينى كورماينچه آينى اوتوز كونگه توتوروب رمضانغه كرلگان بولسه بو تقديرده بر كون قضا لازم بوله در.

(صاموا ثمانية وعشرين يوما بلا رؤية ثم رأوا هلال الفطر ان اكملوا عدة شعبان ثلاثين وقد كانوا رأوا هلال شعبان قضا يومان وان صاموا تسعا وعشرين لاقضاء عليهم اصلا. فان كانوا اتوا شعبان من غير رؤية هلاله قضا يومين) بزازية يعنى رمضان آينى كورماينچه روزهغه كروب ۲۸ كون روزه توتقاندن صوگ شوال آينى كورسهر، اگر شعبان كورگان بولوب شونى اكمال ايله روزهغه كرگان بولسه لر برگنه كون قضا فيلورلر. اگر ۲۹ كون توتقان بولسه لر هيچ بر قضا لازم توگلدرد. اگر شعباننى كورماينچه تمام ايدوب روزهغه كرگان بولسه لر ۲۸ كون توتقان تقديرده ايكى كون ۲۹ كون توتقان تقديرده بر كون قضا فيلورلر ديمكدر.

۵نچى سؤالنك جوابى: تورقندن مذكور طريقه صاتوب آلتغان حيواننى قربان فيلونك درست و درست توگل ايدكينه خصوصى روايت كورلمدى. شولايدده

۱نچى سؤال: بو زمانده نسخ يوق ديب ايتوچيلر بار. آنلر ايتهلر الله تعالى حكيم مطلق اولديغى ايچون آنك احكامنده نسخ بولورغه يارامى ديلر. بونلرغه جواب مقامنده (ما ننسخ من آية او ننسها نأت بخير منها او مثلها) آيت جليلهسى ايله استدلال فيلساق هم نسخ بزم حقه تبديل اللهغه نسبة معلوم اولغان حكمنك مدتنى بيان ديسك كافيمى ثله دخى توتليرك دليللر وارمى؟

۲نچى سؤال: پيغمبرلر معصوملر ايدى هم شولاي اعتقاد قيله ايدك. حالبوكه الله تعالى قرآن كريمده (وعصى آدم ربه فغوى) ديب ايتله. اما بونى شارح رمضان ايتكناچه نبوتدن مقدم ديب ايتسك (ولاتقربا هذه الشجرة فتكونا من الظالمين) آيت جليلهسىله تعارض واقع بوله. زيرا بونى الله تعالى حضرت آدمگه اجمادوق ايتكان ايدى.

۳نچى سؤال: ملائكه نك ذكورة انوثة ايله متصف اولغانلقلارينه نقلى هم عقلى دليللر وارمى؟

۴نچى رمضان روزهسى ۲۹ كون توتقاندنك صوگنك شوال آينى كوروب عيب اوقيلسه روزهنى اوتوز كونگه تواترو يعنى بر كوننى قضا فيلو لازمى؟

۵نچى سؤال: بزتك ايلده تورق ايله مال صاتيله يعنى كوز فصلنده بر قريه نك مالى ايسكنچى قريه گه كينه شول ماللرنى وولصقه اوچونچى مرتبه جيناغانده هر كيم مالنى طانيسه آلوب كينه. اما صاحبنى چقهغان مال شونده تورق برله صاتيله. آچهسى مالنى تويدرغان كشيگه ده بر آز بيريله. قالغانى وولصده قاله شول مالنى بره و قربان نيتى بران آلوب قربانغه ذبح فيلسه درست بوله مى؟

اداره - ۱نچى سؤالنك جوابى: شول جواب كافيدرد. كتب اصولده اول حقه مباحثه لر وار ايسه ده آخرده شوگا قايتوب قاله در.

۲نچى سؤالنك جوابى: عصيان نبوتدن مقدم ديسك (ولاتقربا هذه الشجرة) الايه ايله تعارض وقوعسى

بولسه قواعد شرعیه گه فار افغانده درست بولورغه اوخشیدر. زیر اول حیوان لقطه بوله در. و ولصتک اوچ مرتبه جیناب ایباؤیت ایتوی شونی اشهاد بوله در. ایتدی صاحبی کیلوب آلغان ایچون وولصت اول مالنی صانسه بیعیسی نافذ بوله در. صاحبی اول بیعیسی بوزه آلکیدر. شولای بولغاچ تورقندن آلغان حیوان وجه شرعی ایله آلغان و ملککنگان مال بوله در. کسی اوز مالنده وجه شرعی اوزرنده هر وقت تصرفه قادر در. تصرفی شرعیدر. بناء علیه آنی قربان فیلویده شرعی بوله در.

(ثم هو بالخيار ان شاء ادم الحفظ الى ان يظهر الطالب وان شاء تصدق على ان يكون الثواب لصاحبها وان شاء باعها ان لم يكن دراهم ودينار و امسك ثمنها ثم بعد ذلك ان حضر مالها ليس له ان نقض البيع ان كان البيع بامر القاض) خلاصه الفتاوى في اللقطه يعنى لقطه نى طابقان كشي آنى مأمور لر كه طابشر غاچ مأمور لر تيلاسه طالبی ظهور ايتكانچه صاقلار لر تيلاسه ثوابی صاحبنه بولاق شرطيله صدقه فيلور لر تيلاسه آنى صاتوب آفچه سنى صاقلار لر. شونك صوكنده صاحبی چقسه بو بیعیسی بوزه آلماز اگر طابقان كشي مأمور لر نك امری ایله صانقان بولسه ديمكدر.

فائض حقنده

هر كمنك معلومی در فائض نك جواز وعدم جوازی كافر ایله مسلم آراسنده دار نك دار حرب اولوینه واولماوینه مبنی بولغان بر مسئله در. بناء علیه دار مز دار حرب دیسك فائض حلالدر فقط مسلم ایله غیر مسلم آراسنده غنه. ایکی مسلمان آراسنده دار حربده ده رباء حرام در. دار حرب حقنده علماء كرام آراسنده مقدمدن اختلاف اولوب كلكده در. شو نكارغه بناء اولسه كرك كوبدن دگل الشیخ زین الله حضرتلری

دار مز نك دار حرب ایدکی ایله فتوی ویردی. مومی ایله نك اشبو فتوی سندن صوك بنده دار مزنی دار حرب دیار گه جساره ایتدم. یوقسه اون سنه گه قریب وعظمه هر وقت دار مزنی دار اسلام ربا اولدقندن غیر مسلم ایله مسلمان آراسنده بولسه ده بانكده آفچه صالحی واستر اخاونی آفچه لر نی حرام دیه سویلی ایدم. صوك وقت لرده ایسه خلقهز آراسنده بانكده لر گه فاتشماق واستر اخاوات ایتك مسئله لر ی واق بورچ جمعیتی کبی شی لر کوبایب بتون خلق نك معامله سی دیر لك شیله اولدی. نه قدر وعظ سویلانسه ده خلق معامله سندن توقتایه چق دگل بناء علیه خلق نك بویله معامله سنی بالسکلیه حرام دیمك دن اختلافی اولان دار حرب نك مسئله سنده عهزم بلوی کبی شی نی ده اعتبار ایدرك دار مز دار حرب دیبرك فتوی ویرلسه خلقهز نك فائض و استر اخاوانیه کبی معامله لر ی موافق شرع اولغان بولب بویله معامله لر نده ثواب امید ایدرك ثبات ایله اش فیلور لر ایدی. دار حرب اولماق نك ینه بر فائده سی غیر مسلم ایله مسلم آراسنده بیع فاسد لرده درست اولدیغی کبی آلا رغه میته صاتمق و صاتب آلمق و قمار ایله آلمش مال لرده حلال اوله چقدر. بر تور لی خلقهز نك کسبی غیر مسلم لر دن حرام تیریلر آلب یا که حرام تیرینی آنلرغه صاتمق کبی شی لر اولدقندن بر نچه سودا گار گه ینگل لك اوله چقدر. بو حقه ابن کمال بویله دیبور: (وكذا اذا باع منهم میتة اوخنزیراً او قمار هم واخذ المال بعلم). واق بورچ جمعیتی مسلمان قریه لر نده مسلمان وکیل لر ادار سنده بولسه ده اصل خواجه سی غیر مسلم اولدقندن آندن آلمق هم صالحی ده هر ایکسی درست بولورغه تیوش در و بنم حاضر گی فکر م شیلدر علماء كرام دن قناعت ایدرك سویلاوچی لر بولسه قبول ایدله چك دور. و فوق كل ذی علم عنیم.

عبدالله المعاذی.

اداره - کتب فقهیه دن آکلاشلار یغینه کوره امام

کتابلارنده مصرح اولدوقی کبی دیار اسلامک کلسنده قاطبة اوقیلوی ایلانده مؤکدر. بناء علیه بو حقه مسلمان اولان آدمه مخالفت فصیل لسان تبره ترک ارون فالیامشدر.

بنم قصدم شو تراویح نمازنده همیشه سنت اولان ختم مسئله سنده بر قدر سوز یاز مقدر. بوکا سببده بر قارئی نك . . . نچی نومر وقتده ختم مسئله سینده دایر سوز قوزغاتوی در. قاری افندی ختمنی تراویح نمازنده اوقتما ینجه ایکندی آخشام آراسنده اوقونی مصلحت کوره. حالبوکه ختم نك سنیتی تراویح نمازینه خاصدر. تراویح نمازنده ختم ترك ایدلسه البته سنت متروک اوله. كذلك ایکندی آخشام آراسنده ختم نك سنت بولوی حقنده ده کتب فقها ده برده سوزلر کور نمیدر. وقتده یاز لغان عبارهلر دن آکلاشلدغینه کوره قاری افندی کتب متونده مصرح و اتفاقاً ذکر ایدلمش «وسن فیها الختم مرة» همد «ولا یترک الختم لکسل القوم» کبی صریح عبارهلر نی کما ینبغی مطالطه قیلمغان کبی کور نه. شول عبارهلر نی کتب معتبره دن: هدایه، عنایه، کنز، کافی، خانیه و باشقه لر اتفاقاً ذکر ایده لر. اویله ایسه ختم نك ده تراویح کبی مسنون اش بولوی ظاهر بولدی. تراویح نك ختم اوچونکنه مشروع اولوی ده (۱) ملاحظه ایدلسه اول تقدیرده ختمنی ایکندی آخشام آراسنده اوقورغه کرک دیه سویلهر گه برده یول قالمیدر.

کرک بو و کرک باشقه سنت لر عوام نك آورسنو لرینه قاراب هیچ وقت ترك ایدلمی لر.

خادمی رحمة الله علیه حضرتلری تراویحده ختم ایتونک فضیلت لرین سویله گناچ سوزین ختمنی ترك مسئله سینده کوچروب سنت عملی کیسلانلق و عوام نك غیر مشروع علهلری سببلی هیچ ترك ایدلمی دیگناچ «لان المطلوب هی رضی الله تعالی فلا ینبغی فدأ رضی الله

(۱) (وفی شرح المئیة ثم اذا ختم قبل آخر الشهر قيل لا یکره له ترك التراویح فیما بقی لانها شرعت لاجل ختم القرآن مرة) ردالمحتار ج ۱.

اعظم رحمة الله حضرتلری فاشنده دار حربده ربا یوقلغی غیر مسلم ایله مسلم آراسنده غنه منحصر بولماسقه تیوشلیدر دار حرب بولغاندنصوگ آنده مسلم ایله مسلم آراسنده ده ربا یوقلغی آکلاشلدر. بو حقه ابن العابدین حضرتلری دار حربده اولان مسام اصلی ایله دار حربده مسلمان بولغان کشینی آیرسده دار حربده مسلمان بولغان یکی مسلمان آراسنده ربا یوقلغی نك علیه سینده قاراغانده اول آیرمه اورنلی بولماسقه اوخشیدر زیرا بونک علیه سنی فقها کرام دار حربده بولغان مالده عصمت یوقلق یا خود تقوم یوقلق دیمشدر. بو عللرده ایسه دار حربده اولان مسلم اصلی ایله شونده مسلمان بولغان کشیلر مشترک لدر. والامسلم اصلینک مالنده عصمة نچک بولده دار حربده مسلمان بولغان کشیلر مالنده نچک عصمت بولمی؟ دیب بر تحکم مسئله سی میدانغه چخه در.

شو حالده دارمزی دار حرب دیمک، بتدن طازارینام دیب طوننی اوتقه یاغو قیلندین بولماس میکان؟ بک کوب فسادلرغه یول آچیلو خوفیده واردر.

بسم الله الرحمن الرحیم
الحمد لله رب العالمین

ختم هم تراویح

نزول قرآن ایلن مشرف اولان مبارک رمضان آبی یافلاغانلقدن مؤمن موحد لر نك قیللرینه ختم و تراویح کبی مقدس و مسنون اشلر توشه باشلی.

ابتدا اسلامده رمضان شریفده ختم و تراویح نهایت درجه ده مرغوب اولمش. خلفاء راشدین هیچ ترك ایتماسدن تراویح و ختمنی ادا ایتد کیله مشلر.

شوندن قاله اهل اسلام کلا «علیکم بسنتی وسنة الخلفاء الراشدین من بعدی» حدیث شریفنه امتثالاً سنة مؤکده اولان شو عملنی مرغوب صورته الی یومنا هذا ادا ایتد کیله مشلر در.

تراویح نمازینک سنت مؤکده ایدکی بتون متون

وسنة حبيبہ صلی اللہ علیہ وسلم بہوی الناس و رضاهم»
دیہ سنتنی خلق ابتغاء سینه فاراب قویلماس مفہومندہ
سوزلر سوینی .

بر محلہ نك امامی تراویجده ختم ایتدر ماسہ شول
امام نك مسجدندن ایسکچی بر ختم او قیلہ تورغان
مسجدکہ کینارگہ تیوش دیگان سوزلر کتب فقہادہ
کورلب تورغانده بزده حکم لرنك بالعکس بولوی
پیغمبر مز نك سنتنه نه قدر اعتبار باراقن بلدر تسه لرن
کرك. آنک کبی مسنون اشلرنی ترک گہ چالشماینچده
خلقده فرض وسنت لرن گہ محبت بتب بارا شوشی
اون سنه طرفنده ختم طکلاوچی لرنك یوزدن اونغه
قدر کیمونی شوندی عزتستون لرنده ورومان صحیفه
لرنده کورنگان مناسبتسز سوزلر نتیجہسی ایدکی
شبهه سزدر. فرض قلدن شو قصه تونلرده تیاتر
بوله فالسه برده بالقاولق کرمی تون قصه لقی ده
ضرر ایتمی خاتونی قزی قارتی باشی باریده بارالر.
اون ایکی آیه اون کون خدا قارشوسنده قول باغلاب
توروغه ایسه کشی طابلمی، طابلقانینده تورلی یاقدن
اغوا قیلب بیزدرالر. الله جمله مزه انصاف ویرسون.
واذا قاموا الى الصلوة قامو کسالی. علام للدين .

اصول جدیدہ کنچہ

دیہ چکرکہ نه بیتمز توکنمز اصول جدیدہ
وقدیہ منازعہسی ؟ طوغریدر حقلیدر لر. چوقدن
بیتملی ایدی. فقط نه یاپمہلی (سل من یدقنی) دیدیکی
کبی بر افہیورلر. کور میورسگزمی زواللی داملا
محمد صادق عثمانی فارغالی جنابلرینہ نصل هجوم
ایدیورلر ؟ بورادہ چوق سویلمیہ چکم. مهاجملرہ
شونینغہ دیہ چکہ کہ محترم افندیلر قشقاری مدح
ایدیورسکز. بك اعلا ایستدککز کبی مدح ایدکز.
های های شایان مدحدر. بر دیہ چک یوق. فقط

شو مدوح مدرسہ قشقاریہده هر وقت بسمل واسم
اعظم برینہ تکرار قیلنمادہ اولان بشرط شی، لا
بشرط شی، بشرط لاشی فاعده لرینی نیچون اونتیور
سکز ؟ نیچون شو فاعده لری بورادہ ہیچ ملاحظه
ورعایہ ایتدیورسکز ؟ کرك داملا محمد صادق حضرت
کرك داملا زاهد الله حضرت، کرك داملا نعمه الله
حضرت. کرك طرویسکی حضرتلری وسائر دیاننلی
حضرتلریمز کثر الله امثالهم اصول جدیدہ بی مدح
ایدرسه لر، ولازمدر دیورسه لر، بویلہ دیہک لا
بشرط دگلدر. بلکه بشرطی شی، یعنی دیانت،
استقامت، صحت اعتقاد، و آداب اسلامیه به ملازمت،
شرطیلہ، و بشرط لا شی، یعنی مذکور آنک اضدادی،
وزیغ، و ضلال، و مخالفة شریعة غرانک انتفا و عدمی
شرطیلہدر. بونی بیانه حاجت یوق ایکن داملا محمد
صادق حضرتنک تصریحاتنی کور میورسزمی ؟ بویلہ
تصریحاتک بولندیغی حالده مشار الیهه آداب مناظره
نقطه نظرندن، دین و معیشت مجله مبدلہ سینک ۱۹ نچی
عددینک ۲۹۹ صحیفه سینک بر نچی ستونینک ۳۳ نچی
سطنندن باشلاب ایکنچی ستونینک ۲۲ سطرینہ قدر
یازلمش اعتراضلر نصل توجیه اولنه بیلور ؟ بویلہ
اعتراض ایتمک، قلاچنی کرك چواش پیشرسون
کرك چبرمش، نجس و حرام شی قاتوشد یر مزسه
لر بیہہسی جایزدر، دیگان کیمسه نہیہ «نصل فالاج
ییمک جایز اولور ؟ بن کندیم کوزم ایله اوفا
میرزالرندن بك چوغینک ایچمکک تابمادفلری وقت
می خانه وچایخانہده کبفلنوب اوتورغان اول
موریکارینک یانلرینہ باروب بخششی آغای شوش
قلاچنی بر گنه باتیروب آلیم ئلی ؟ دیہ آللرنکغی رومکار
ینہ باطروب آلوب بیگانلرینی کوردم. مونبده می جایز
دیہ چکسک ؟» دیہ اعتراض ایتمہ یہ بگزر. ایشته بورا
ده بز نك عدمیل مقید اولان جوازہ، بونک وجودیل
اعتراض ایتمک نصل یواسز و آداب وقانون مناظره
یہ مخالف، ایسه ما نحن فیہدهده بر طاقم شیلرک
انتفاسیل مشروط اولان جوازہ او شیلرک وجودیل

اعتراض کلمه. هر فرقه‌ک محقق، و مبطلی، متشبهی، اولیٰ بقبایع بدبهدیه. او فرقه‌ده اولان مبطل و متشبهارک قباحتی محقره اسناد اولمز (ولا تزر وازرة وزر اخری) مسلمانلر ایچنده کیملر یوق؟ بونلرک قباحتی اسلامیه، و سائر مسلمانلره اسناد اولنورمی؟ بو اسنادده بولنوبده اسلامیتدن نفرت ایدنلر نه قدر یاگلمش، و نه قدر حقیقتندن اوزاق دوشمشدرلر آنلر نه قدر یاگلمش لر ایسه مانجن فیهدده اوته کیلرک قبایعلرینی بیر یکره اسناد ایدوب مقید و نافع اولان اصول جدیددن نفرت ایدنلرده او درجه یاگلمشدرلر. هله بو تعداد اولنانلری بز اصول جدیددن صایه‌پورن. اون دورت ان بش سنه دن بیرو اصول یزیددن صایه‌پورن. بنا علیه آنکل بوکا اعتراض اینک مرحوم بیوک بر مدرس نبی نی (انسان بعثه الله) الخ دیه تعریف ایتدیکنده نجیب (!) بر مخدومینسک (اتی اتی پیغمبر تعریفی صوقر صحابه که طوغری کیلمی بیت) دیه ایتدیکی اعتراضه بکزر. مدرس نبی نی تعریف ایدیور. مخدوم بو تعریف صوقر صحابه طوغری کیلمی دیور. نه مناسبت وار بوراده ده داملا محمدصادق حضرت اول جدید جوازینه برطاقم شرطلر ذکر ایدیور. متعرض افندی سنک بو شرطلرک ایشته بونلره طوغری کیلمی دیور. آنلره طوغری کلمه‌سه داملا مشارالیه آنلری جایز و لازم دیورمی؟ حاشا الف حاشا: بلکه مشارالیه شونلری و شونلرک یواش یواش قوت آغانلرینی، و ملتینکده اصول جدیدنی کیر کسندیکلرینی و بو اصول جدید ایلر اوفتمق ایچون مقتدر معلملر بتوشدرمه یه منتظم بر دارالمعلمین لازم اولدیغنی اعتقاد ایتدیکلرینی، و بنا علیه بو طرفدن مدافعه و ممانعه اولندیغی تقدیرده سیل وجدان و افکارلرینه مقاومتدن عاجز اوله‌رق بالضروره سزلر تعدادیدن فارغه سودیلرینه قوشلا چقلرینی، یتاغنده یاتوب مشاهده ایتدیکندن بوکا حمیت ملیه و غیرت دینی‌سهی قائل اولوب، و خامه عافیه ملاحظه سیل وجدانی معذب اوله‌رق یتاغنده

یادتیری یرده ضعیفی لسانلریله بار کوچیلر باغریور، و تیتراک اللریله یازیور. و دیور که «ای حمیتلو و دیانتلو افندیلر، بو کیدشدن کیدرسک عاقبتمز و خیمدر. شروطلر تحتنده جایز اولان اصول جدیدنی و دارالمعلمینی جایز دگل دیه عامدی کیدمزدن تنفیر ایدوب خصمه‌زه تسلیم ایتیمه‌لم. گناهدر، یاز قدر، دارالمعلمینی دیانتلی، صلابتلی، استقامتلی، علمالریمز تحت نظارتنده اوله‌رق کندیمز آچه‌لم و پروغرامنک کندیمز ترتیب ایدلم و فن و کتابارنده کندیمز انتخاب ایدلم. و معلملرنده کندیمز تعین ایدلم. علوم دینییه و آنک موقوف علیهاسی اولان علوم عربیه و آلیه، و دنیا‌مزه لازم اولان علوم عصریه، و فنون ریاضیه، بی مهما ممکن مکمل صورته اوقتالم. و مکمل و مقتدر متفنین معلم و مدرسلر بتوشدیرلم. و شویله ایتیمکه اسلامک غزالی، و فخر رازیلر عصرنده اولان مجدد سابق و رونق اعاده ایللم» دیور. ایشته داملا محمد صادق حضرتده، و فقیرده، و هر متدین و محب ترقی اولانلرده بونی دیورلر. یوقسه بو شرطلرک فقدانی تقدیرندا هیچ بریمز راضی دگلمز. بونی کچن سنه دین و معیشته بیان اینک. شه‌دیکی کامیتیتده بعضلری وار که «اوچ تینلک دینکز یوق طور اسزده دین دیب قچراسز» دیدیکنی نقل ایدیورلر بعضیلری «خاتونلری‌زه چایان بورکاتوب آط اورکتور حالمز یوق ایندی» دیرلر بعضیلری نجات ایچون اللهه ایمان کافی، آندن صگره ایسترسه فنقی دینده اولسه اولسون دیورلر. و بوندن بشقه متعرض افندیلرک اعتراضک ذکر ایتدیکلرینی اجرا ایدیورمش. بوکا فنقی بر مؤمن موحد راضی اولور؟ بونلرک توز دکلری پروغرام، و انتخاب ایتدیکلری کتاب و تعیین ایتدیکلری معلمدن اوقمش طلبه‌ده نصل دین دیانت قالور بوکا نه داملا محمدصادق حضرت، و نه فقیر و نه بشقه متدین علمالریمز راضی اولورلر؟ بزم دیدیکلریمز مشروط بشرط شی و شرط لاشیدر. بنا علیه بوکا هیچ بر وجهدن اعتراضه یول یوق. آنقا دیدیکمز کبی

بوايش البته اوله چق بر ايش در. جريان افكاره مانع اولمق غير قابيلدر. سيلك شدنله جرياني وقتنده آكشا قارشى طور مق فائده ايتمز، انسان كندى بوغلور. آندن انتفاعك طريقي آنى يواش يواش كندى بجهه كه، كندى تارلا كه جكمكله اولور. يوقسه هر ايشده اولمز جايز دگلدر ديه باغير سق پالافلر نك هر بر اجتماعلر نك برينك سوزينه قرشى ديكرينك وهتو (يوق اولمز ديمك) ديه باغير رهق مملكتلرن اجنييلر كه قابيلدر دقلرى كنى، جم غفير اولان عوامى بزلرده خصمهزه قابيلدر مه مزده ذره قدر شبهه يوقدر. شر وطلى محافظه ايتمك غير قابل، شر وطلى بوز ليبور دييور لر عجب بر سوز ديمككه احكام شرعيه ده بر طاقم شاييرك وجودى و بر طاقم شيلرك انتفاسيله مشروط حكمنر يوق (فمن اضطر غير باغ ولا عاد فلا اثم عليه) و بونك امثاللرينه نه ديه چكلر؟ محافظه حيات سر روزه ايچون بغى وعدوان انتفاسى شرطيله لحم خنزير وميته تناولى جليز اولور سه حيات دارينه زى محافظه ايچون بر طاقم شرطلر ايله تسهيل طرق تحصيل نيچون حائز اولمسون؟ بو شرطك بوزولماسى غايت قريب اولديغى حالده شارع بونى ملاحظه ايتميوب هدر ايدرسه غايت بعيد اولان بوزلمه نى بز نيچون ملاحظه ايديبوروز؟ بوزلمه سينه اهتمام واعتنا ايدرسك البته بوزلمز. بال كيسمكندنه نل اور كولرى ايچينه قويا رسق چينلر يمز كنديمز گنه بيهرز. بونك هيچ صعوبت يوق. بو بوزلمه غى ملاحظه ايتمك فى الحقيقت فرشوده اولان خصم عددچه كندينه فت اندرفت فائق بر جم غفير كورمك، واعتقاد نشأت ايديبور فى الواقع نزاع اصول قديمه اصول جديده بيننده اولديغى مدننه ايش بويله در. فقط بو خطادر. اصل خطاده ايشته بودر. شمدى اوراسنده بللى باشلى اوچ پارتيه وار. برنچى كوفلنگان قديم صرف، ايكنچى بونارك مقابللر نده اولان بزيدي ولاديينلر. اوچنچى متدين، ومعتدل، ترقى پرور، استقامتلى، اصول جديد چيلر. اولگى ايكى پارتيه شهديك آزدرار. اكثر يتنى فرقه معتدله تشكيل ايديبور. فقط قديميلر بونلر

يده كنديلرينه خصم صايدقلر ندين بزيديلر كده بونلره انضماميله بالطبع خصملرى كنديلرينه نسبتته بك چوق اوليور. متدين معتدل، مستقيم، جديد چيلرى خصم صاييق يرلر كوكلر صيغدير مز بيوك خطادر. مادامكه آنلر سنك كنى، وسندن دها زياده متدين ومستقيم وملازم آداب شريعتدرلر، آنلرى خصم صاييمه يه باعث ومسوع ندر؟ آنلرى خصم صاييمه ده شريعتك فنقى نقطه سنه استناد اولنور. آنلرى خصم صاييمه ده بر مسوع شرعى يوق ايكن آنلرى خصم صاييمه قله خصم چوغالتيق نصل عقل ايله قابل توفيق اولور؟ بزه لازم اولان نزاع وجدالى چوقدن قديمك جديدك بينندن والديروب محمدى، ويزيدى، ودينى، ولادينى، بيانلريه نقل ايدوب قديميلر، ومعتدل، ومتدين، ومستقيم، جديد چيلرى بر بريله قرداش اولوب قوچاقلاشوب بالاتفاق سلاح رينى بزيديلر، ولاديينلر، طرفينه چويرمليدر لر. چنانچه موسى فتنه سينك بدايت ظهورنده اويله اولدى (۱) اول وقت سواد اعظم (لغت معناسيله دييورم زنتار اعتراض ايتميك) اولان عوام الناسى كندى طرفكزه جلب ايدوب آنلرى هلاكت چوقرينه دوشمكدن محافظه ايديه بيلورسز ويزيدلرده يواش يواش اضمهلاله بوز طوتارلر شويله كيدرسه ايش بك اى اولمز اداره ده دقت ايتمه لى تنفير ايتمه لى يوقسه اول وقت انقراضه محكوم اولد فكنر كوندر. فقط زياده دقت، وزياده انتباه، وفوق العاده چالشهق لازمدر. آنسز مقصده ايرشلمز شعر

ومن رعى عنها فى ارض مسبعة

ونام عنها تولى رعيها الاسد
 بافكر بزيديلره، آنلرى بزيديلر ديه خلقى آنلر دن تنفير. وتخير، ايتديكمز حالده آنلر ايشته فلان افنديه اصول جديده نى مدح ايتمش ديه مقيدى

(۱) مشرعه بر طاقم نه يازله چغنى بيلمه ينلر مجله ده اصول جديده عليه نه يازوب آنلرى مجله دن صاوتديلر. ملا اسحاق سوهانى كچن سنه بونلرى وقت واسيطه سيله رد ايتمه يه مجبور اولدى. بوسنه ملا صادق حضرتده نوره يازمه يه مجبور اولدى.

مطلقه چوپروب بونك سایه سنده اشارن کوردیلر.
 وحالا کنه فرصت دوشد کچه اویله یاپمه ده درار. (أ)
 بزار بر طافم موهوماته فایله رک ایچمه زده اڭ بز
 کزیده لریزه، واحوالی اوز اقدن دور بین تدقیق ایل
 بافوب و تدقیق ایدوب سویلیه ن شهبال لریزه اڭ آلتون
 حروفات ایل یازیله چق سوزارینه هیچ بر کلنه
 اعراض کتور مکله آنی جور تمهیه، و آنی ایچمه زدن
 تیپوب چیقار میه چالش یورز. بو دامی ایش اولدی؟
 بو دامی مقتضای عقل صافیدر؟ الله جمله مزی راه
 اصلاح و ترقی واستقامته هدایت ایلسون بورا سنده
 مقامه مناسب اولدیغندن بوندن توقز سنه مقدم
 حاجی طرخانه انشا ایدوب قصیده حاجی طرخانیه نام
 ویردیکن قصیده عاجزی پی ثبت ایتمک مناسب کورلدی:

بن عزیمت ایلدم ای دوستلرم خوش فالکنز
 جمله آفاتدن سلامت اوله مال و جانکنز
 کورمه کز اصلا کدر اولدقچه عالم پایدار
 نعمته امن و امانده کیچه ماه و سالکنز
 بولمسون حقد و انانیت حسد سزه طریق
 هب نصیحت خیر خواهلقده اوله آمالکنز
 بینکنز ده نعمت الفت تمام اولسون مدام
 دائمه اوج ترقیده اوله احوالکنز
 فقر و فاقه سزلره کوستر مسون بو دهر دون
 نعمت ایله مملو اولوب طوره دستار خانکنز (۲)
 انبساطیله نیچه کون سزلر ایله دوستلرم
 صحبت ایدوب خاطر م خوش ایلدی اطوارکنز
 تذکره اولهق ایچون بر قچ نصیحت سویلرم
 حسن اخلاقه بناء التفاته آلمکنز
 همت ایرک نائل اولمه چون معارف کنجینه
 معدن کنز المعارف اولسون استرخانکنز
 خیلی ارباب حمیت کوارینور بایلرکنز
 سعی و غیرت ایدکنز ناهمینسه استقبالکنز

(۲) بر کون قولاخو پولاد حاجی بغچه سنده بر قچ ساژین
 یره قدر دستار خان توشه لوب اوزرنده انواع طعام و فواکه طولو
 اولوب قهز ایچدگه زوقنده بو بیتمی سویلدم. صکره بعض احبابلر
 بوگا بر قچ ایبات ضم ایتمه می رجا ایتدیکندن بشقه لرینی انشا ایلدم.

ایلکنز بشقه مللر حالینه عطف نگاه
 قالهسون برج تدنیده مه اقبالکنز
 دفع ایدک عجز و تکاسل خواب غفلت بر طرف
 یوقسه کوندن کونه مز داد اوله چق اشکالکنز
 ایلکنز نشر علوم دین ایچون تشمیر ساق
 یوقسه بر شی منتج اولمز اسکی قیل و فالکنز
 اولدقچه عام دین اولمز عمل هیچ مستقیم
 بو ایکی سیدرکنه پروازه پر و بالکنز
 امر معروف نهی منکر یولیک یکل اولوب
 دفع ایدک فسق و فساد منع ایدوب ارذالکنز
 اولمه کز غافل فنون عصریه زدن هم یینه
 دافع اولور بو فنون عصر هب احوالکنز
 دنیاده اولدقچه لازمدر بزه علم معاش
 هجوار اولان مللردنده عبرت آلمکنز
 فکر سطحیله قناعت ایتمک هی هی دیو (۱)
 بافکنز روش زمانه بحر فکره طالکنز
 دیمه کز هر عقلکنز ایرمز امور بو حرام
 افترا ایتمک شریعتکه اولور پامالکنز
 مذموم اولدر ثابت اولان حکمی ابطال ایتمه ده
 نص قطعی ترک ایدوب عقلیله استر سالکنز
 بعض ملحدلر حجابی ترکه سوق ایلر مدام
 هم مجوزدر دیبور تصویب ایله تمثالکنز
 بویله ملحدلر سوزینه آصماکنز اصلا قولاق
 اولچه کز وزن شریعتله همه افعالکنز
 جمع ایدوب جمله فنونی صاحب عرفان اولوب
 مستقیم اولسه شریعتده بونی خوب آلمکنز
 عام الشغ (۱۳۲۱) نک تموزنده فقیر رمزی بونی

نظم ایدوب دیر دوستلرم بن کیدرم عوش فالکنز!
 ایشته فقیرک مسلسکی اولنچه یه قدر بودر. بونی
 ترک ایتمک قابل دگل ایسته بین بکنسون. ایسته بین
 بکنهسون. بن عقلیمه خدمت ایدیورم. بشقه نک عقلی
 و خاطرینه دگل. اگر خاطر ایچون برشی سویلرسم،
 و یاخود حقدن سکوت ایدرسم. نا مرد اولادیم، وشو

(۱) چونکه بزده عادت هی نه اوله چق کچر کیدر دیمکدر.

ساعت اوله ایم:

لهفی علی حکم ما زلت انشرها
 درا ثمینا فما فی القوم ملتقط
 ضاع الدواء الذی مازلت اوجره
 من ایس یشرّب او من لیس یستعط
 فیهم غلو و تقصیر و بینهما
 ضاع المراد فأین الامة الوسط
 فان الذی کان فی احواله وسطا
 فالمر یعنى (۲) وان الحلو یستترط (۳)

بوراسنده سوزیمزی کسمزدن اول شوئیده سویله لمکه داملا محمد صادق حضرت اصول جدیده نی صیبانره یعنی ابتدائی و رشدی قسملرینه تخصیص ایدیور. مدرسهلریمزه دنیاوی فنلر کیریتلمسون دینی محض اولسون اصول قدیم ایله اوقوتلسون دیور. مشار الهیک کرک شمدیکی مسلکندن و کرک شو برده گی تفسیرلرندن آگلاشلان اصول قدیمدن مرادی رشیده دن صکره کافیه و ایساغوجیدن باشلاب اسکی ترتیب ایله واروب ملا جلال اوقوب ختم کتب قیلمق دگلدر. علوم دینیّه محضه اوقومقدر. شویله ایسه ده بو فقیر بوگا اشترک ایده مییورم. هر بر علوم و فنون آخره قدر اوقولسرن. فقط علوم دین سائرلره تغلیب قیلنسون. و آگا، و اخلاقه، و دیانتیه، زیاده اعتنا و اهتمام اولنسون. شویله که دارالمعلمین اتمام ایدوب چیقغان شهبازلریمز فنقی بر فن اهلبله مجالسه ایدرسه آگا غلبه چالورلق درجه ده اواسون. ایشته شو وقتده بز اسلامک مجد ضایع و رونق سابقنی اعاده ایتدیش اولورز. بو حال سلفلریمزه و سائطک فعدانی دیمزسکده نقصانیله حاصل اولمش ایسه بو عصرده و سائطک مکملیتی سایه سنده غایت قولایلقل حاصل اولور. فقط مایوس اولمیه لم یولبله چالیشالم. بعضیبارک «فن اوفهق ایسته بن حکومت مکتبلرنده اوفسونلر» دیه سی نه قدر

(۲) ایرکنیک

(۳) بونوق

خطا آلود بر سوز در. اولادلریمزی مکتبلریمزده اولله مکتبکه اول مکتبه اسکی اصول مکتب اوله چیق اوج دورت سنه باشون ایلاندروب بر شی آگلا. مدیعی حالده حکومت مکتبینه ویررسک و اولاددن ملتیه خیر نه بکارز. آنلری اسلام و مسلمهانلره نصل محبت ایتدیره بیلورز. بو کونه قدر اصل بلیه مزده شو یوزدن دگلهمی؟ حکومتده بونی ادراک ایتدیسکندن معارفی کندی کشکولندنگنه ویرمییه چالیشیورمی؟ بویله دیهک: «اشقولا بلاسی» نام رساله ایله نصل قابل تطبیق اوله بیلور؟ مادامکه اشقولانک بویله بلالرینی عالمه اعلان ایدیورز. نیچون اولادلری اشقولا یه ویرمییه دلالت ایدیورز؟ افسدیلر عامه نی ارشاد مقامنده سوزیمزک نتیجه و ثمره سنی بیلرک سویله سه نیورز. مهما امکن حکومتدن مساعده اولورسه اولاد لریزه هر شینی کندهز تعلیم ایدوب بو ماللرک اصل بزم اسلام مالی اولدیغنی بیلدیرلم. آنلری اسلام روحنده تربیه ایتلم. اولادلریمز اوقت کندی اولادلریمز اولور. او وقت ملتیه و اسلامه خدمت ایدرلر. ایشته فقیرک اصول جدیده و دارالمعلمین خصوصنده فکرم و آقتق سوزم بودر.

جملهه احترامات فائقه می عرض ایلرم. محمد مراد. ۱۲ فی رجب ۱۴ اییون ۱۳۳۰ ۱۹۱۲ سنه طائفدن

اداره - ۱۹ نجی نومبر مجله ده «قشقار مدرسسه دینی سنده تحصیل ایتکان لرنک پیشی اولدیغکز ایچون الخ» دیگان جملهلر قشقارنی مدح بوله تورغان بواسه یا که شول جملهلردن قشقارنی مدح قیلو اگلاشلیمسه باشقه جملهلرندن ثلله نیلر اگلاشلغان بولورغه تیوشللی فقط قورقلماسون او قدر اش یوقدر.

مذکور نومبرده مندرج ایچق خطنک اس اساسن اولان نقطه شولغنده در. وجودی تحت امکاندن خارج دیرلک درجه ده اولان بر شیکه صادق حضرت کبسی بر پیشوای امتنک یلتنوی باشقه لرنکده خصم طرفنه ظهیر اولمقینی موجب اولدر. باشقه سوزلری بارده

شونک متفر عاتندندر بونک بر از تفصیلی ده شویله در روسیه ده اولان بالجهله علمانک رهپسی اولان مفتسی حضرت باشنده اولدیغی حالده روسیه اسلاماری بر مؤسسسه علمیه وجودکه کیترمک امانده اردر.

شو مقصدنک حصولی ایچون اطرف و اکنافدن مسلمان وکیلاری بر مرکز (اونا) گه چینالمش لر. بو مقصد مذاکره فویلمش. بعد المذاکره و المناظره اکثر علمای دینک افکاری خلافتنده اولرق، یاشل تعبیر دیکرله ترقی پرور اسمی طاقنغانلر اوشبو مؤسسهنی اوز مطلبلرینه موافق صورتده وجودکه چقاروغه قرار ویرمشلر. و بو اشکه بر کامتیت هم تشکیل ایتمشلر. بو مؤسسهنک اسمی ده (دینی دار المعلمین) اولمش. ننه شول دینی دار المعلمین دیگران بک ماتور اسملی نرسه ایچون صایلانغان کامتیت اعضالاری ار اسنده ننه شول کشیلرده بار. بو کشیار اوزلرینی بز دینسزلرمنز دیب ایتمازلر. و بزده کسدروب اوك ایته المایمز.

مثلا پرواز «بر او اللهنی بیلماسه ده بیلو یولانده بولسه سعاده ابدیه گه ایریشه چکدر» دیریکمی حالده «بن دینسزم» دیرمی؟ دیمککه (دار المعلمین الدینیة) بولورغه آنده مذکور اعتقادلرنی اوقتونک منافاتسی بوق. همان (دار المعلمین الدینیة) بوله. شولایه وق پرواز بن دیانتلی تو گل یاخود صلابتم بوق یاخود من استقامت سز دیرمی؟ البته دیمز او حالده شوشی کامیتت نک تحت نظار تنده تأسیس قیلنه چق (دار المعلمین الدینیة) دیانتلی صلابتلی استقامتلی اولان علمالرمز نک تحت نظار تنده اولغان بوله در.

فاضل محترم الشیخ محمد مراد افندی حضرت تلری و داملا صادق حضرت و بز ار طاوشمن چقدیغی قدر فچقر ابق پرواز و امثالی آنلر دیانتسز صلابتسز استقامت سزار دیه ام کیم ایشیده چک؟ ایشیدن اولورسه کینه شو اصول قدیمه طرفداری اوله چق. شیخ فاضل اصطلاحچه اصول جدیده طرفدارلرندن دخی بر نیچه آدم اولسه اولور.

و بو صورتده بر دخی یاگی منازغه باش کسوتره چک. فلان دیانتسز بن دیانتلی و فلان استقامتسز بن استقامتلی مسئلهلری میدانه چغه چق بو اختلافی قطع ایچون شیخ افندی حضرتلرینی و محترم صادق حضرتنی حکم تعیین ایتسه لر چوق گوزل اولنه چق اما ایشته اماسی وار.

الشیخ الفاضل حضرتلرینک «بافکنز یزیدیلره، بز آنلری یزیدیلر دیه خلقی انلردن تنفیر و تحذیر ایتد یکمز حالده انار ایشته فلان افندیه اصول جدیدهنی مدح ایتمش دیه مقیدی مطلقه چویروب بونک سایه - سنده اشلرینی کوردیلر و حالا کنه فرصت دوشد کچه اوله یاپمه ده در لر.» دینگان سوزی کندی علیهنه و اچق خط صاحبینک لهنه حجه در.

واشبو مقاله سی محترم صادق حضرت مقاله سی کبی بلکه اندن دخیده ار تغراق یزیدیلره حجه قاطعه در. الشیخ الفاضل حضرتلرینک کجنده قرآن ترجمه سی حقنده اولان مقاله سینک پرواز ایچون ایک کرک بر - لرنی الوب (وقت) نشر ایتدی ایشته بو مقاله نک دخی آنلره کرک بر لری کوبدر. فرصتدن استفاده ایتماز - لر دیه کسدروب ایتوب بولمی.

اصول جدیده مسئله سنده ایسه عوارض خارجیه دن قطع نظر ایله اذا خلی و نفسه ملاحظه قیلند قدده بر معذور بوق ایسه ده عوارض خارجیه ملاحظه قیلند قدده ایک بیوک مخدور لر شوندن تولد و نشأت ایده در دیسک خطا دگلدن. از جمله اصول جدیدهنک بر حدی یوقدر که شول حددن تجاوز ایتدر میه لم. جد - یدی ده جدید یزیدی ده جدید در. هیچ برسی قدیم تو گلدن. جدید ایله یزید ار اسنده اولان فرق الشیخ الفاضل حضرتلری ادراک ایتسه ده عوام آنی فرق ایتمیدر. اگزا بارده جدید در. مادامکه جدیدنک شرعا کر کلی نرسه ایدیکی پیشوای امت اولان ذاتلر طر فندن بالغاً مابلع بیان ایدلدی. یزیدیلر ده بونی العروة الوثقی تلقی ایدوب اوز یزیدلرینی جدید - لک دن دخیده تیرزک روشده نشر ایده لر. جدیدلر

شعری حضرت تارینی منبر گه چغار دیلر. ایشته اول ذات محترم (جدید طرفدار لری اولان ایک مندین و ایک استقامتی و ایک صافی کوکالمی حضرتلر شیکلمی) امتکه خطاب ایدوب بو طریقه قان توگونک شریعتکه خلاف ایدکنی و بونک آخری امت محمدیه نك انقر اضنه سبب اوله چغنی بیان ایتوب خلقنی و عظاماند نصوڪ «مونه مین حضرت علی طرفندن حکم اولوب امة محمدیه نی بوشقه قان توگودن وقایه و صاقلا و مقصودیله حضرت علی نی قلیچنی قنیسنندن چغارغان شیکلمی خلافت قنیسنندن چغاردم. امة محمد اوزی اجماع ایدوب اتفاقه کیلوب تیلاسه کم نی خلیفه تعیین ایتسون» دیدی.

شوندصوڪ حضرت عمرو بن العاص منبر گه چغوب امتکه خطاب ایدوب بو طریقه امة محمد نك قان توگو لری اورنسر ایدی. ابو موسی الا شعری حضرت تارنی نك سویلاگان خطبه سی نطقی بك اور نلی درت من اندن ارتق سویلا آلهمام تیک شول قیدر لسینی گنه ایتیم حضرت ابی موسی الا شعری حضرت علی نی خلافتدن قلیچنی قنیسنندن چغارغان شیکلمی چغاردی. نه مین شول قلیچنی قنیسننه طقغان شیکلمی حضرت معاویه نی خلافت قنیسننه تقدم. من حکم اولدیغم ایچون هیچ بریگز منم بو حکمه خلافت قیله ایتسون» دیدی. مونه شولای ایتوب حضرت معاویه نك خلافتی نغوب قالدی. شولوق حضرت معاویه دن یزید پلید توغدی ده مقام خلافتی ثلویث ایتدی بلچر اتدی تاخلفاً عباسیه زمانه قدر مقام خلافت طازاره المدی. مونه بز حضرت معاویه که ده حضرت عمرو ابن العاصقه ده حضرت ابی موسی غه ده خصم لك ایتما یمن فقط حق لق حضرت علی طرفندن ایدی دیمن حضرت معاویه طرفدار لری و خصوصه حکم تعیین قیلو مسئله سنك ابو موسی الا شعری حضرت تارنی نك اجتهاد لری خطا اولدی دیمن ابو موسی حضرت تارنی اوز اجتهادینك خطا ایکننی اوزیده اعتراف ایتدی والداندیغنی اقرار ایتدی

قدیم بولوب قاله لر. بنا علیه جدیدلر نك ایک بخشی - سیده یزید لك که مقدمه اولمقدن بشقه بر ایشه یارامی قاله در.

بو اورنده چین یزید نك میدانغه چیغو تاریخی بر آز ایسکه توشورونیده موافق کوردك. خلافت مسئله سنده سیدنا حضرت علی و سیدنا حضرت معاویه اراسنده اختلاف چغوب امة محمدیه اراسنده قانلی محاربه لر اولوب حضرت معاویه طرفدار لری جیکله باشلاغاج فکر محاربه سنه توتوندیلر. فکر محاربه سنك اوزلرینك جیکلرینه اشانغاند نصوڪ حاضر، یزیدلر نك اوز طرفلرینك جیکو طرفلر نی حاضرلدیلر. بتون امت محمد که ندا ایتدیلر «ای امت محمد! نه وقتقه قدر بز ایکی کشی ایچون بر بر مزنی فرامز ایده کز اتفاقه کیله یک حضرت علی ده حضرت معاویه ده خلیفه اولماسون امت محمدیه اوزی صایلاب باشقه خلیفه یا صاسون دیدیلر.

بو سوزلر بك کوب کشیکه تأثیر ایتدی حتی اصول قدیمه طرفدار لری قیبلندن اولان حضرت علی طرفدار لر ننده بو فکری بك کوبلر قبول ایتدیلر گرچه اصول قدیمه طرفدار لری کبی (الا حضرت علی خلیفه اولسون) دیب ایتوجیلر بولسه ده انلر نك بو حق سوزلری امت محمدیه نك اجماع و اتفاقنه خلاف توسلی تویولغانلقدن کوبچیلک ئلیگی فکرنی قبول ایتدیلر. نهایت حضرت علی طرفندن ایسی موسی الا شعری حضرت تارینی و حضرت معاویه طرفندن عمرو بن العاص حضرت تارینی حکم تعیین ایدوب هر ایکی طرف شونی قبول ایتدیلر مگر حضرت علی خلیفه اولسون دیوچیلر گنه (اصول قدیمه طرفدار لری کبی) چیتده قالدیلر.

ایتدی قالدی حضرت علی نیده حضرت معاویه نی ده خلافتدن عزل قیلو مسئله سی بو یرده حضرت معاویه طرفدار لری نچک بولسه ده بر طریق طابیلر ده حضرت علی طرفندن حکم تعیین قیلنمش ایک مندین و ایک صافی کوکالمی بولغان ابو موسی الا

«هر بر علوم و فنون آخره قدر او فو لاسون فقط علوم دینیة سائر لاره تغلیب قیلمسون اگا و اخلافه و دیانتیه زیاده اهتمام و اعتنا اولنسون . شویله که دار المعلمین اتمام ابدوب چقغان شهبازاریمز قنقی بر فن اهلبله مجالسه ایدر سه اگا غلبه چالورلق در جهده اولسون» دیدر.

الله دن محالی طلب ایتمک البتة گناهدر. شیخ فاضل حضرتلرینک دار المعلمین دن چقار دیغی شهبازار لری محالی بر شی دیناماسه ده عنقا و سه روع اولما. قارنده اصلا شبیه یوقدر بناء علیه بو فرضیاته افکار تلذذاتی قوه خیالیه ذوقیاتی دیکنه قار الورغه تیوش کبی کورنه در. یوقسه بر آدمک قنقی بر فن اهلبله مجالسه قیلونده اگا غلبه چالورلق در جهده اولماسی امکان ذاتی در جهسندن هیچ بر وقت ایلر و کیده چک دگلدنر.

بک کوب کشیلر یورغان استندن بک کوب تورلی خیاب در یالرینه چومادر. اول کیمسه بر رمز بله لک که مدرسه صالدر ماچی بوله در. انک دیوار و استینا لری کموشدن توبه و اشکلری التوندن اولوب پارل پارل پارلاب تورسون ایشک توتقالری الماسدن اولسون. اطرافندهغی باغچه لرنده هر تورلی میوه اغاچلری یازین و قیشین هیچ بر وقت میوالرینی توقتاتمی بیروب تورسون اول مدرسه نک هواسی ارم ذات العماد هواسنی ا کدرسون دیدر. ایشته بز اولگی فرضیات ایله صوگغی خیالیات اراسنده بر فرق کوره آلمایمز.

مع مافیله بز فن اوقماغه قارشی تورمایمز بر کیمسه استدیکی قدر فن اوقیسون لکن اعتقاد و دینن غایب ایتماسون. بونک ایچونده حکومت مکتبیلری کافیدر. نیک شول حکومت مکتبیلرنده دینده اوقلسون. دین اوقو ایسه علوم دینیة ده متخصصلر چقارلق در جهده اولسون دیمک دگل. انسی خیال و یا خود اولمیه چق بر فرضیه در. دین او - قلسون ندن مرادمز بر مسلمانغه مسلمانلق وظیفه سنی

مونه ایندی بو زماندهغی اصول قدیمه اصول جدیده و اصول یزیده اختلافلریده هیچ ایرماسز خلافت مسئله سندهگی اختلاف کبی در. اصول قدیمه طرفدارلری حضرت عالی طرفدارلری کبی اشنگ فایا بار اچغنی حس ایدوب (الا حضرت علی خلیفه اولسون) دیگان شیکلمی الا اصول قدیمه بتر لماسون دیلر. اصول جدیده طرفدارلریده حکم تعیین قیلو چیلر شیکلمی امت محمدیه نک بویل، تفریقده بولورلی (واعتصموا بحبل الله جمیعاً) ایه جلیله سنه خلاف بناء علیه اتفاق اتحاد کرب دیلر. فقط ایتلر ایله استدلال قیلوب اتفاق و اتحادده دعوت قیلو چیلر ابو موسی الا شعری حضرتلری کبی اجتهادلرنده خطا ایتلر آلدانلر یزیدیلر قوه بیر گانلک لرنی اویلاب بتکره آلمیلر.

اصول قدیمه طرفدارلری اصول جدیده طرفدارلری لرینه علی الا - کثرت هیچ بر خصم لقی ایتیلر تیک آنلر نک فکر لرینه اشترک ایتیلر. و آنلر نک اجتهاد لرینک خطا ایدکنی بیان ایتلر اما اصول جدیده طرفدارلری نک کوبسی اصول قدیمه طرفدارلرینه خصم لقی ایتلر. حتی اوزلری شرطه لب گناهمز کشیگه صلتنی لر. مثلاً اصول قدیمه قدیمدن بیر وکلگان بر اصوادر. اصول جدیده ایسه اگا خلافت قیلوب ارغه اختلاف و نزاع توشور گان بر اصول غیر مرضیه در. اصول قدیمه قدیمه تورغانده هیچ بر نزاع و اختلاف اولمغان و اولمایه چق بناء علیه اصول جدیده اوزی عین منشاء اختلاف و نزاع وجدالدنر.

قدیم طرفدارلری اتفاغه قارشی تورلر اختلاف و نزاع چقارلر دیب اختلاف و نزاعنی آنلرعه اسناد قیلو اوزی شرطه قیلوبده رایحه کریهه سنی غیر که اسناد قیلو و باشقه بر گناهمز کشیگه صلتاودن هیچ فرق یوقدر.

معلم الشیخ الفاضل حضرتلری اوز فکرینی بیانده اصول جدیدی تعلیم ایتمک علوم دینیة و فنون عصریه نک کافه سنی طلبیه اوقته قنی لازم کوردر

اجرا فيلورلق درجده علوم دينيه دن معلومات وير لسون وشول درجده الديغى معلومات دينيه سنك نظرياتنى علمياته تطبيق ايدر كه پر اقيقه ملكه تحصيل ايتسون ديمكدر .
 بونك ايچونده حكومت مکتبلىرينه ديانتلى دين معلملى قويدرو اسبايننه توسل فيلو تيوشدر . ايشته بو دين معلملى دين و اخلاق تعليم ايتسونلر . و او گرتدكلرى نظرياتى علمياته تطبيق ايتدرسونلر . مونه شول وقتده دينلى اتوافاقتمز دينلى طبيبهمز دينلى ميغانيمز دينلى پيداغوغمز وسائره همهسى على مراتبهم اولور كيدر .

«اشقولا بلاسى» ديگان نرسه بر روماندر . اعلانم ايسه شونى صاحبينك اوتنوى وشونك مقابلنده اداره كه كيله چك مادي بر فائده ايچوندر . باشقه غزتلهر تياتر وقوميديا و درامه وسائره بر اشورلرني نچك اعلان ايتسهلر بزده مذكور رسالهنى شولاي اعلان ايتهمز . آنك مندرجهسى بر كيمسه نك قريحه فكر يفسندن چققان نرسه لر دن عبارتدر . آنك هيچ بر مطلوبمز كه سند ليكى يوقدر .

خلاصه اصول جديده كر كى . زيرا اصول يزيك كه منشادر . دار المعلمين اصطلاحى كرا كى زيرا زمان اقتضاسنه كوره آنك اركانى يزيديلر اوله چقدر . مكاتب و مدارس دينيه مز دوام ايتسون آنده فقط دين و اخلاق اوقتلشون فن استاوجى حكومت مکتبلىرينه دوام ايتسون فقط حكومت مکتبلىرينه ديانتلى دين و اخلاق معلمى قوبلسون .

مونه بز نك فكر مز مسلهمز شوشى در شايد بزم شو مسلهمز سونه ايكان قبول ايتو چيلر بته ايكان تور كلر چه (نه پياليم) ديه چكمز ذانا احكام قرآنيه نك ا كثرى سوندى . فالانلرى سونمك در جه سينه كيلوب باره شو . حالده بزم مسلهمز نك سونوى نه اوله چق ؟ اولوقت بزده (يا ايها الذين امنوا عليكم انفسكم لا بضر كم من ضل اذا اهتديتم الى الله مرجعكم جميعا فينبئكم بما كنتم تعملون) ايت جليله سينه امثال ايدر ك خدمتمزى نفسمزه حصر

ايدر مز . والسلام

اوشبو تزييل دن مقصدمز انچق فكر مزنى بياندر . بو حقه كرك صاحب مقاله الشيخ الفاضل حضرت تلىرى و كركسه فاضل محترم داملا صادق حضرت نك فكرلرينه اشتر اك ايتنه آل مغانله مز نك وجهلرينى عرض و تقديمدر خلاصه سين بزم ذات محترم ملر نك فكرلرينه اشتر اك ايتنه المايمز و جهلرى شودر . بناء عليه بز كه كو جنه ما كز قصورلر مزى عفو ايدر كز ديمكدر .

رجا

محترم داملا صادق حضرت و محترم مطهر افندى هر ايسكو كز دن مجبانه اوتنهمز بويله حاشية الحاشية ديگان كيبى جواب الجواب كيبى رديه لرى حليمانه قويب الزم اللازم اولان رديهلر و اهالى كه آكلانمق لازم اولان وعظ و نصيحتلر يازمق كزنى ؟ ديانت پرور ملت سز نك هر ايسكو كز دن شونى غمه كوته در . مجله معتبره نك دوامى اوچونده شيله بر بر مز ايله نزا علاشمو هم اداره ننده موضع هدف ايتمه اك تيوشدر .

عبد الله المعاضى .

تورلى خبرلر

مكارجه يارمنكه سندن شاكر يارمكى نام ذات يازا : اوشبو سنه جمعيه شرعيه محكمهسى طرفندان مكارجه يارمنكاسينه يبارلمش موقت امام اوفا اويازى چيشه اولى آخوند عين الاسلام محمد جانفى حضرت تلىرى انچى ايبولده معاوم مكارجه مسجدنده بك بش يوز قدر خلقعه جمععه نمازنى اوقت ب جمععه نمازندن قبل احكام شرعيه دن بيك حق وعظ و نصيحتلر سيلاب هر قايو مزنى عنون ايتدى خصوصاً زمانمزه معرف بولغان ادبيات اسمنده گى ادب سزلك اورنده بولغان افعال

فېدېھەلەرك حراملغى آيات قرآنيه و آحادىث نبويە برلەن
 اثبابة ايتدى وھم خاتىلەرنەك حجاب و پېردە سز يورمەك
 لرى بالىكلىھە حرام اولسەن زىناغە باعث بولدى
 اوچون البتە حرام ايرەكنى، خاتىلەرنەك حجاب و پېردە
 برلان يورمەك لرى واجب ايرەكنى سورە اعزابدە
 فى آية كريمەلەرنەك معتبر تفسىرلرى ايلان ھەر كەم
 آنكلاراق ايتوب بيان ايتدى حاصل حاضرگى زمانەز
 دەگى ياش و قارطلار مەز بولسۇن مېتلا اولدغەز ھەر
 تولى موزىقە او يون تاوشلرى و باشقە شونداي حرام
 اشلەرنەك حرام ايرەكنى دليل شرعى ايلان اثبابة ايتوب
 خلقغە آنكلاتدى بىك كوب آدمەر تشكر قىلب جەمە
 نمازىدىن طارالدىلەر محكمە شرعيەيە بو كىي آدمەرنى
 بىاردكى اوچون تشكر ايتەمز. (امضا)
 اداره- محترم عىن الاسلام حضرتكە چەن كوگلدەن
 تشكر ايدەمز جناب حق نصرت بىرسۇن!

ارە كورە مفتى حضرت سلطانى جنابلىرى ھەنوز
 سلامتلىق بىتكەنى يوق ايكان. مطبوعاتدە و خلق آوزندە
 يورى تورغان مفتى لك دن استعفا خبرى يالغان
 خبر. اول مسأله نەك مفتى حضرت باشىنە كرگانىدە
 يوق ايش.

حسن عطا قاضى ىنە دن اوچ بلغە قاضىلغە تصديق
 ايدلب كاندىداتلغە صفا مخدوم بايازىدىف تعيىن
 ايدلگان.

اسقوبلىق: اسقوبلىق شەرنەدە فحش خانە توتوچى
 لرغە تافسە وضع ايدلدكندن فحشخانە توتوچى لر
 بتونلاي بىتكەن.

گىز لو صورتە توتوچى لرغە ۳۰ سومەن ۱۰۰ سومغە
 قدر اشتراف سالنورغە بولغان.

خارجى خبرلەر

تركيه- ياگا منسترلر شوراسى تاسىس ايدلگاج
 تركيه پارلامېنتى نەك صايلاو و پراويلەلرى قارالورغە
 تېوش دىھ سوز چىقچاق ياگا كابىنەت آنى تفتيش
 ايتارگە قرار بىرگان ايدى.

شول تفتيش يارم رسەمى كىفېتدە تفتيش ايدلگاج
 پارلامېنت اعضالرى نەك صايلاو وقتلەرنەدە بايتاق
 اورنسىز اشلرىنى سىزكانلەر.

منېسترلر شوراسى بو خبرنى سلطانغە ايرشدر
 وب سلطاندىن پارلامېنتنى قوونى -- سىرونى
 اوتنگانلەر. شول اورنسىز اشلر اوستىنە « مجلس
 مبعوثان اعضالرى نەك كويسى اتحاد ترقى طرفلەر
 اولدۇلر نەن آنلەرنەك شول فرقه غە غنە خدمت ايتولرى البتە
 مقطوع» دىھ باش وزير غازى مختار پاشا طرفندىن
 دە اول فرقه غە امنيت سىزلك آكلاتغچ سلطان
 مجلس مبعوثاننى تاراتورغە راضى لىقن بلدرگان

پېطر بورغەن كوندلەش ذاتلەر.

اوتكان سنە پېطر بورغەنە داخلىھە نظارتى طرفندىن
 « اسلام ايله طانشو» (исламовѣденіе) قورسى تاسىس
 ايدلدى غزىتە لردە يازغان ايدى ايمدى شول
 قورسقە دوام ايتوچى لردن ايكى ذات برسى كاللىئرسكى
 سىكېرىتار ئىوزىفو و پىچ اېكېچى سى كاللىئرسكى
 صاۋبېتنىك يوفىروف نام مامورلر مېنستر امرى ايله
 تعطىل ايلەرنەدە (ايدول، آوغوستدە) اوفاشەرىنە
 كوندلەش لار. مسلمانلەر نەك تللرى ھەم حقوقلرى ايله
 معالتېبىق ياقندىن طانشو اوچون و بو جەلەدن نكاح
 اشلرى ھەم تقسىم تركە اشلرى ايله دە تطبىقا طانشا
 چاقلر ايكان. بو خصوصە محكمە شرعيە گە آلدن
 اوق مېنستر طرفندىن اعلام كاغدى صادر بولەش
 ھەم بوكوندە مزبور ذاتلەر اوفاشە كېلەش لار ايكان.
 محلە اماملرىنەدە مراحەتە ايتولرى احتمال طونولەدر.

مخبر.

مفتى حضرت - اوفادىن كېلگان اوشانچلى خبر

اور نبورغ خبر لری

جیولش - ۲۹ نچی اییولده اوپراوا زالنک و وطن صوغشی " حقدہ مذاکرہ ایدر اوچون مسلمانلر نذک ظور جیولشی بولہ چق. جیولشده وطن صوغشی حقدہ معلومات بیرلوب شوکما مسلمانلر نذک اشتراک ایدولر ینہ دایر سوزلر سویلانہ چکدر.

ایگن - ایگن بازارنده کوندن کون ایگن کوبایب کره. ایگن نذک حقدہ اوشاندق آرزاناہ بارا. یاکی آشلقنک هر نوعسی کره باشلاغان. حاضرگی حقلری: روسکی بغدادی ۹۰ تین ۹۵ تین. آرش ۵۵ تین ۵۷ تین. آرش اونی ۷۰ تین آریا ۷۰ تین.

ادارہ دن جواب - زلاتاوست اویازنده محمد هادی فضل اللین گه!
فلسفہ عبادتکہ ردیہ نام رساله جنابگزہ ادارہ دن کوندرا مشدر.
عبدالله افندیگه!

اول مسئلہنی بولدز نذک اوزینہ یازغز!
مناظرہ «تنقید» و «خواجہ» نام مقالہ بو نومردن قالدیلر.

محرری فیض خان داودف.

ناشری محمدولی بن عبدالغنی حسینیف.

Издатель Мухамедвалій Хусаиновъ.

Редакторъ Фаизханъ Даутовъ.

Типографія журнала „Динъ ва Магншетъ“
въ Оренбургъ.

وبو حقدہ غی فرمانغہ قول قویہ چغن وعک ایتوب ۲۳ نچی اییولده مجلس مبعوثاننی طار اتورغہ تیوش طابقان.

مجلس مبعوثان یوموشی برلن سرايغہ کیدانگان خلیل بک که (مجلس مبعوثان رئیس) ده بو خبرنی سلطان آچقندن آچقغہ سویلانگان خلیل بک پوکاراضی بولمغان اول تیز گنہ قایتوب مجلس که بو خبرنی بندرگان شول کوندوق (۲۲ اییول) مجلسی مبعوثانک نزاع و فچقرشلر بواب کوب اعضالر چغوب کیتکانلر

۲۳ نده صدر اعظم ساعت اون برلرده مجلسنی تاراتو حقدہ اولان سلطان نذک فرمانن اعلام ایتکان. اتحاد ترقی طرفدارلری بو فرماننی تصدیق ایتکانلر هم وقت سز مجلس مبعوثانک طار الوینک نظاما تیوش توکلگن اثبات ایتکانلر.

مجلس مبعوثانک رسما طار اتلقدی بزم جیلش مذاکره ایتومزنی منع ایتماس دیه همان باشقہ یرگہ بولسده جیلچق لرین بیان ایتکانلر. شوشندی توری فچقرشلر صوکنده مجلس تار اتلغان. صوفیہ دن تار اتلغان خبرلرہ کوره مجلس تار اتلو فرمانی اوقیلغاچ رئیس خلیل بک سلطانغہ کیتکان لکن سرای مامورلری آنی کرتمکانلر.

شو کون ترکیه ده فرقه دشمانلغی اوکالماسلق درجه ده فوت تابدی. اتحاد ترقی فرقه لری اوزلرینک قوبارنک بیونکان ترکیه حکومتن شو کوندن اعتبارا قولندن اچقندر دیلر. یاکا منسترلر شوراسی آنلر مسلم بولغان کشیلر دن تأسیسن ایدلگان بولسده عاقبة خلاف فرض اولدندن آنلر یاکا کابینت نذک اوشانچسز ایدکن خلق آراسینه تاراته باشلاغانلر. شو کون ترکیه اچی یاکا بر اختلاف اوطی برلن یالقنلانورغہ کرشدی. الله تعالی عاقبتن خیرلی فلسون:

